

Shri Lal Bahadur Shastri National Sanskrit University
(Central University)

B-4 Qutub Institutional Area, New Delhi- 110016

संस्कृतमाध्यमेन पाठ्यक्रमाः

(Syllabi in Sanskrit Medium)

आचार्य (एम.ए.) कार्यक्रमः

(स्नातकोत्तर स्तरीयः)

Acharya (M.A.)

Programme

(PG Level)

सत्यापित
VERIFIED

[Signature]
कुलसचिव / Registrar

श्री लाल बहादुर शास्त्री राष्ट्रीय संस्कृत विश्वविद्यालय
Shri Lal Bahadur Shastri National Sanskrit University
बी-4, कुतुब सांस्थानिक क्षेत्र, नई दिल्ली-110016
B-4, Qutub Institutional Area, New Delhi-110016

[Signature]
सहायक कुलसचिव (शैक्षणिक)
Assistant Registrar (Academic)
श्री लाल बहादुर शास्त्री राष्ट्रीय संस्कृत विश्वविद्यालय
Shri Lal Bahadur Shastri National Sanskrit University
बी-4, कुतुब सांस्थानिक क्षेत्र, नई दिल्ली-110016
B-4, Qutub Institutional Area, New Delhi-110016

Shri Lal Bahadur Shastri National Sanskrit University

(Central University)

B-4 Qutub Institutional Area, New Delhi- 110016

आचार्यः (एम.ए.)

कार्यक्रमः

(स्नातकोत्तरस्तरीयः)

M.A. Programme

पौरोहित्य विभाग

श्रीलालबहादुरशास्त्रीराष्ट्रियसंस्कृतविद्यापीठम्
(मानितविश्वविद्यालयः)

कुतुबसांस्थानिकक्षेत्रम् नवदेहली 110016

प्रस्तावितपाठ्यक्रमः

2018-19

विषयः-पौरोहित्यम्

कक्षा- आचार्यः

पौरोहित्यविभागः

वेदवेदाङ्गसङ्कायः

श्रीलालबहादुरशास्त्रीराष्ट्रियसंस्कृतविद्यापीठम्
(मानितविश्वविद्यालयः)
वेदवेदाङ्गसङ्कायान्तर्गतः पौरोहित्यविभागीयः पाठ्यक्रमः
सत्रम्-2018-19

कक्षा-आचार्यप्रथमवर्षम्

प्रथमसत्रम्

प्रथमपत्रम् CC-01	पाठ्यग्रन्थः- आह्निकसूत्रावलिः (प्रथमद्वितीयभागकृत्यानि) लेखकः- वैद्यः नारायणशर्माविरचितः	पूर्णाङ्काः 100	क्रेडिट्-06
इकाई	पाठ्यविषयाः	अङ्काः	क्रेडिट्
1.	प्रारम्भतः स्नाने उक्ततीर्थानि पर्यन्तम्। विन्दुः 1-105	16	1
2.	गृहे प्रातःस्नानसङ्कल्पतः जपलक्षणपर्यन्तम्। विन्दुः 106-189	16	1
3.	गायत्रीजपविधितः होमकुण्डपर्यन्तम्। विन्दुः 190-203	16	1
4.	श्रौताग्निकुण्डतः मातृपितृवन्दनपर्यन्तम्। विन्दुः 204-237	16	1
5.	द्वितीयभागकृत्यानि स्वाध्यायाध्यापनतः गृहस्थधर्मपर्यन्तम् विन्दुः 238-331	16	1
6.	आन्तरिकपरीक्षणम्/ प्रदत्तनियतकार्यम् अंकः 05 शास्त्रसम्बद्धसंगोष्ठी/ शास्त्रपरिचर्या अंकः 05 शिक्षणस्रोतसामग्र्याः चयनं प्रबन्धनञ्च अंकः 05 उपस्थितिः (75%=01 अंकः, 76%-80%=02 अंकौ, 81%-85%=03 अंकाः, 86%-90%=04 अंकाः, 91% तः अधिकम्= 05 अंकाः ।	20	1

सन्दर्भग्रन्थाः-

1. मनुस्मृतिः
2. याज्ञवल्क्यस्मृतिः
3. वर्षकृत्यदीपकः

द्वितीयपत्रम् CC-02	पाठ्यग्रन्थः- अनुष्ठानप्रकाशः लेखकः- पं. चतुर्थीलालशर्मा	पूर्णाङ्काः 100	क्रेडिट्-06
इकाई	पाठ्यविषयाः	अङ्काः	क्रेडिट्
1.	(विचारकाण्डम्) मङ्गलाचरणतः आसनाद्युपचारफलपर्यन्तम्। पृ. सं. 1-15	16	1
2.	पञ्चामृतफलतः समिदवृक्षाः पर्यन्तम्। पृ.सं. 15-29	16	1
3.	सुवलक्षणतः तन्त्रोक्तकुशकण्डिकापर्यन्तम्। पृ.सं. 29-43	16	1
4.	(अथ पद्धतिकाण्डम्) अनुष्ठानारम्भदिनकृत्यतः अनुष्ठानारम्भादिकर्मपर्यन्तम्। पु.सं. 43-52	16	1
5.	शान्तिमन्त्रतः (द्वितीयप्रकरणम्) मालासंस्कारविधानं जपप्रकारपर्यन्तम्। पृ.सं. 53-75	16	1
6.	आन्तरिकपरीक्षणम्/ प्रदत्तनियतकार्यम् शास्त्रसम्बद्धसंगोष्ठी/ शास्त्रपरिचर्या शिक्षणस्रोतसामग्र्याः चयनं प्रबन्धनञ्च उपस्थितिः (75%=01 अंकः, 76%-80%=02 अंकौ, 81%-85%=03 अंकाः, 86%-90%=04 अंकाः, 91% तः अधिकम्= 05 अंकाः ।	अंकः 05 अंकः 05 अंकः 05 20	1

सन्दर्भग्रन्थाः-

1. शारदातिलकम्
2. मन्त्रमहोदधिः
3. मन्त्रमहार्णवः
4. मन्त्रकौमुदी
5. प्रपञ्चसारः

तृतीयपत्रम् CC-03	पाठ्यग्रन्थः- प्रायश्चित्तविवेकः लेखकः- महामहोपाध्यायशूलपाणिविरचितः	पूर्णाङ्काः 100	क्रेडिट्-06
इकाई	पाठ्यविषयाः	अङ्काः	क्रेडिट्
1.	मङ्गलाचरणतः पापनिष्क्रमणपर्यन्तम्। पृ.सं. 1-41	16	1
2.	पापोद्देशतः महापातकप्रायश्चित्तानि पर्यन्तम्।	16	1
3.	ब्रह्महत्याप्रायश्चित्तम्।	16	1
4.	सुरापानप्रायश्चित्तम्।	16	1
5.	सुवर्णस्तेयतः पतितसंसर्गप्रायश्चित्तानि यावत्।	16	1
6.	आन्तरिकपरीक्षणम्/ प्रदत्तनियतकार्यम् शास्त्रसम्बद्धसंगोष्ठी/ शास्त्रपरिचर्या शिक्षणस्रोतसामग्र्याः चयनं प्रबन्धनञ्च उपस्थितिः (75%=01 अंकः, 76%-80%=02 अंकौ, 81%-85%=03 अंकाः, 86%-90%=04 अंकाः, 91% तः अधिकम्=05 अंकाः ।	अंकः 05 अंकः 05 अंकः 05 20	1

सन्दर्भग्रन्थाः-

1. प्रायश्चित्तमयूखः
2. प्रायश्चित्तेन्दुशेखरः

चतुर्थपत्रम् CC-04	पाठ्यग्रन्थः- स्मृतिकौस्तुभः लेखकः- पं. श्रीमदनन्तदेवविरचितः	पूर्णाङ्काः -100	क्रेडिट्-06
इकाई	पाठ्यविषयाः	अङ्काः	क्रेडिट्
1.	चैत्रमासकृत्यम्। पृ.सं. 83-108	16	1
2.	वैशाखमासकृत्यम्। पृ.सं. 108-116	16	1
3.	ज्येष्ठमासकृत्यम्। पृ.सं. 117-134	16	1
4.	आषाढमासकृत्यम्। पृ.सं. 138-147	16	1
5.	श्रावणमासकृत्यम्, भाद्रपदमासकृत्यञ्च। पृ.सं. 148-286	16	1
6.	आन्तरिकपरीक्षणम्/ प्रदत्तनियतकार्यम् शास्त्रसम्बद्धसंगोष्ठी/ शास्त्रपरिचर्या शिक्षणस्रोतसामग्र्याः चयनं प्रबन्धनञ्च उपस्थितिः (75%=01 अंकः, 76%-80%=02 अंकौ, 81%-85%=03 अंकाः, 86%-90%=04 अंकाः, 91% तः अधिकम्= 05 अंकाः ।	अंकः 05 अंकः 05 अंकः 05 20	1

सन्दर्भग्रन्थाः-

1. वर्षकृत्यदीपकः

2. व्रतोद्यापनकौमुदी

3. व्रतराजः

पञ्चमपत्रम् CC-05	पाठ्यग्रन्थः- अनुष्ठानप्रकाशः लेखकः- पं. चतुर्थीलालशर्मा	पूर्णाङ्काः -100	क्रेडिट्- 06
इकाई	पाठ्यविषयाः	अङ्काः	क्रेडिट्
1.	(सूर्यमन्त्रानुष्ठानप्रकरणम्) तन्त्रोक्ताष्टाक्षरीसूर्यमन्त्रानुष्ठानतः मङ्गलपूजान्यासपर्यन्तम्।	16	1
2.	मङ्गलयन्त्रतः शुक्रमन्त्रपर्यन्तम्।	16	1
3.	वेदोक्तसूर्यमन्त्रानुष्ठानतः सूर्याथर्वशीर्षपर्यन्तम्।	16	1
4.	(रोगशमनप्रकरणम्) सर्वरोगहराणितः सद्यारोग्यकरसूर्याध्यविधानपर्यन्तम्।	16	
5.	ज्वररोगस्तोत्रतः ग्रन्थसमाप्तिं यावत्	16	1
6.	आन्तरिकपरीक्षणम्/ प्रदत्तनियतकार्यम् शास्त्रसम्बद्धसंगोष्ठी/ शास्त्रपरिचर्या शिक्षणस्रोतसामग्र्याः चयनं प्रबन्धनञ्च उपस्थितिः (75%=01 अंकः, 76%-80%=02 अंकौ, 81%-85%=03 अंकाः, 86%-90%=04 अंकाः, 91% तः अधिकम्= 05 अंकाः ।	अंकः 05 अंकः 05 अंकः 05 20	1

सन्दर्भग्रन्थाः-

1. शारदातिलकम्
2. मन्त्रमहोदधिः
3. मन्त्रमहार्णवः
4. मन्त्रकौमुदी
5. प्रपञ्चसारः

श्रीलालबहादुरशास्त्रीराष्ट्रियसंस्कृतविद्यापीठम्

(मानितविश्वविद्यालयः)

वेदवेदाङ्गसङ्कायान्तर्गतः पौरोहित्यविभागीयः पाठ्यक्रमः

सत्रम्-2018-19

कक्षा-आचार्यप्रथमवर्षम्

प्रथमसत्रम् (वैकल्पिकम्)

पञ्चमपत्रम् वैकल्पिकम्	पाठ्यग्रन्थः- कर्मकाण्डप्रदीपः लेखकः-कृष्णानन्दशास्त्री	पूर्णाङ्काः- 100	क्रेडिट्-06
इकाई	पाठ्यविषयाः	अङ्काः	क्रेडिट्
1.	जलयात्राविधानतः कुण्डमण्डपरचनाप्रकारपर्यन्तम्	16	1
2.	पञ्चगव्यनिर्माणविधितः सोमसूक्तपर्यन्तम्	16	1
3.	सुमङ्गलसूक्ततः षोडशोपचारगणपतिपूजनपर्यन्तम्	16	1
4.	रक्षाविधानतः दशदिक्पालपूजनपर्यन्तम्	16	1
5.	सवतोभद्रमण्डलदेवतापूजनतः वास्तुदेवतानां होमपर्यन्तम्	16	1
6.	आन्तरिकपरीक्षणम्/ प्रदत्तनियतकार्यम् शास्त्रसम्बद्धसंगोष्ठी/ शास्त्रपरिचर्या शिक्षणस्रोतसामग्र्याः चयनं प्रबन्धनञ्च उपस्थितिः (75%=01 अंकः, 76%-80%=02 अंकौ, 81%-85%=03 अंकाः, 86%-90%=04 अंकाः, 91% तः अधिकम्= 05 अंकाः ।	अंकः 05 अंकः 05 अंकः 05 20	1

सन्दर्भग्रन्थाः-

श्रीलालबहादुरशास्त्रीराष्ट्रियसंस्कृतविद्यापीठम्

(मानितविश्वविद्यालयः)

वेदवेदाङ्गसङ्कायान्तर्गतः पौरोहित्यविभागीयः पाठ्यक्रमः

सत्रम्-2018-19

कक्षा-आचार्यप्रथमवर्षम्

द्वितीयसत्रम्

सप्तमपत्रम् CC-07	पाठ्यग्रन्थः- यज्ञतत्त्वप्रकाशः लेखकः- महामहोपाध्यायचित्रस्वामिशस्त्री	पूर्णाङ्काः- 100	क्रेडिट्-06
इकाई	पाठ्यविषयाः	अङ्काः	क्रेडिट्
1.	आदितः वेदिस्तरणं पात्रासादनञ्च। पृ.सं. 1-20	16	1
2.	सामिधेनीकर्मतः अनुयाजाद्यनुष्ठानपर्यन्तम्। पृ.सं. 21-38	16	1
3.	पशुयागोपयुक्तानिद्रव्याणि तः उपसत, तृतीय-चतुर्थदिनकृत्यपर्यन्तम्	16	1
4.	पञ्चमदिनकृत्यतः अत्यग्निष्टोमसंस्थापर्यन्तम्।	16	1
5.	वाजपेयसंस्थातः समाप्तिपर्यन्तम्।	16	1
6.	आन्तरिकपरीक्षणम्/ प्रदत्तनियतकार्यम् शास्त्रसम्बद्धसंगोष्ठी/ शास्त्रपरिचर्या शिक्षणस्रोतसामग्र्याः चयनं प्रबन्धनञ्च उपस्थितिः (75%=01 अंकः, 76%-80%=02 अंकौ, 81%-85%=03 अंकाः, 86%-90%=04 अंकाः, 91% तः अधिकम्= 05 अंकाः।	अंकः 05 अंकः 05 अंकः 05 20	1

सन्दर्भग्रन्थाः-

1. कात्यायनश्रौतसूत्रम्
2. आष्टश्वलायनश्रौतसूत्रम्
3. बौधायनश्रौतसूत्रम्

अष्टमपत्रम् CC-08	पाठ्यग्रन्थः- अनुष्ठानप्रकाशः लेखकः- पं. चतुर्थीलालशर्मा	पूर्णाङ्काः -100	क्रेडिट्-06
इकाई	पाठ्यविषयाः	अङ्काः	क्रेडिट्
1.	(हवनप्रकरणम्) मण्डपादिकरणविधानतः हरिहरात्मकद्वादशल्लिङ्गतोभद्रमण्डलं यावत्। पृ.सं. 72-94	16	1
2.	अन्युत्तारणविधानतः अग्निपूजाविधानपर्यन्तम्। पृ.सं. 94-109	16	1
3.	गणपतिमन्त्रपुरश्चरणम्। पृ.सं.110-121	16	1
4.	देवीमन्त्रानुष्ठानप्रकरणम् पृ.सं 203-262	16	1
5.	विष्णुमन्त्रानुष्ठानम्। पृ.सं. 263-318	16	1
6.	आन्तरिकपरीक्षणम्/ प्रदत्तनियतकार्यम् शास्त्रसम्बद्धसंगोष्ठी/ शास्त्रपरिचर्या शिक्षणस्रोतसामग्र्याः चयनं प्रबन्धनञ्च उपस्थितिः (75%=01 अंकः, 76%-80%=02 अंकौ, 81%-85%=03 अंकाः, 86%-90%=04 अंकाः, 91% तः अधिकम्= 05 अंकाः ।	अंकः 05 अंकः 05 अंकः 05 20	1

सन्दर्भग्रन्थाः-

1. शारदातिलकम्
2. मन्त्रमहोदधिः
3. मन्त्रमहार्णवः
4. मन्त्रकौमुदी
5. प्रपञ्चसारः

नवमपत्रम् CC-09	पाठ्यग्रन्थः- प्रायश्चित्तविवेकः लेखकः- महामहोपाध्यायशूलपाणिविरचितः	पूर्णाङ्काः -100	क्रेडिट् -06
इकाई	पाठ्यविषयाः	अङ्काः	क्रेडिट्
1.	अनुपातकप्रायश्चित्ततः गोवधप्रायश्चित्तपर्यन्तम्। पृ.सं. 201-237	16	1
2.	एकहायनतः गर्भवधप्रायश्चित्तपर्यन्तम्। पृ.सं. 238-266	16	1
3.	गजाश्वादिवधतः चाण्डालघ्नभक्षणप्रायश्चित्तपर्यन्तम्। पृ.सं. 266-302	16	1
4.	सामान्येनाभोज्यान्नभोजनप्रायश्चित्ततः यज्ञोपवितरहितस्य भोजने प्रायश्चित्तपर्यन्तम्। पृ.सं. 303-352	16	1
5.	रेतोमुत्रपूरीषभक्षणप्रायश्चित्ततः समाप्तिपर्यन्तम्। पृ.सं. 353-375	16	1
6.	आन्तरिकपरीक्षणम्/ प्रदत्तनियतकार्यम् शास्त्रसम्बद्धसंगोष्ठी/ शास्त्रपरिचर्या शिक्षणस्रोतसामग्र्याः चयनं प्रबन्धनञ्च उपस्थितिः (75%=01 अंकः, 76%-80%=02 अंकौ, 81%-85%=03 अंकाः, 86%-90%=04 अंकाः, 91% तः अधिकम्= 05 अंकाः ।	अंकः 05 अंकः 05 अंकः 05 20	1

सन्दर्भग्रन्थाः-

1. प्रायश्चित्तमयूखः
2. प्रायश्चित्तेन्दुशेखरः

दशमपत्रम् CC-10	पाठ्यग्रन्थः- स्मृतिकौस्तुभः लेखकः- पं. श्रीमदनन्तदेवविरचितः	पूर्णाङ्काः -100	क्रेडिट्- 06
इकाई	पाठ्यविषयाः	अङ्काः	क्रेडिट्
1.	आश्विनमासकृत्यम्। पृ.सं. 287-357	16	1
2.	कार्तिकमासकृत्यम्। पृ.सं. 358-427	16	1
3.	मार्गशीर्षमासकृत्यं पौषमासकृत्यञ्च। पृ.सं. 427-439	16	1
4.	माघमासकृत्यम्। पृ.सं. 440-512	16	1
5.	फाल्गुनमासकृत्यतः अधिकमासं यावत्। पृ.सं. 513-556	16	1
6.	आन्तरिकपरीक्षणम्/ प्रदत्तनियतकार्यम् शास्त्रसम्बद्धसंगोष्ठी/ शास्त्रपरिचर्या शिक्षणस्रोतसामग्र्याः चयनं प्रबन्धनञ्च उपस्थितिः (75%=01 अंकः, 76%-80%=02 अंकौ, 81%-85%=03 अंकाः, 86%-90%=04 अंकाः, 91% तः अधिकम्= 05 अंकाः।	अंकः 05 अंकः 05 अंकः 05 20	1

सन्दर्भग्रन्थाः-

1. वर्षकृत्यदीपकः
2. व्रतोद्यापनकौमुदी
3. व्रतराजः

एकादशपत्रम् CC-11	पाठ्यग्रन्थः-पूर्तकमलाकरः लेखकः-पं.कमलाकरभट्टः	पूर्णाङ्काः -100	क्रेडिट्- 06
इकाई	पाठ्यविषयाः	अङ्काः	क्रेडिट्
1.	पूर्तकर्मकालनिर्णयतः प्रासादारम्भकालपर्यन्तम्।	16	1
2.	सूत्रस्तम्भन्यासतः केशवादिमूर्तिविन्यासपर्यन्तम्।	16	1
3.	प्रतिष्ठाचार्याधिकारितः पुरुषसूक्तन्यासपर्यन्तम्।	16	1
4.	शिवन्यासतः प्रासादकलशशान्तिपर्यन्तम्।	16	1
5.	दुर्गाप्रतिष्ठातः समाप्तिपर्यन्तम्।	16	1
6.	आन्तरिकपरीक्षणम्/ प्रदत्तनियतकार्यम् शास्त्रसम्बद्धसंगोष्ठी/ शास्त्रपरिचर्या शिक्षणस्रोतसामग्र्याः चयनं प्रबन्धनञ्च उपस्थितिः (75%=01 अंकः, 76%-80%=02 अंकौ, 81%-85%=03 अंकाः, 86%-90%=04 अंकाः, 91% तः अधिकम्= 05 अंकाः ।	अंकः 05 अंकः 05 अंकः 05 20	1

सन्दर्भग्रन्थाः-

1. उत्सर्गमयूखः

2. निर्णयसिन्धुः

3. पारस्करगृह्यसूत्रम्

द्वितीयसत्रम् (वैकल्पिकम्)

एकादशपत्रम् वैकल्पिकम्	पाठ्यग्रन्थः- कर्मकाण्डप्रदीपः लेखकः-कृष्णानन्दशास्त्री	पूर्णाङ्काः:- 100	क्रेडिट्-06
इकाई	पाठ्यविषयः	अङ्काः	क्रेडिट्
1.	प्रधानवास्तुहोमतः षोडशोपचारलक्ष्मीपूजनपर्यन्तम्	16	1
2.	षोडशोपचारशिवपूजनतः कार्तिकस्त्रीप्रसूताशान्तिपर्यन्तम्	16	1
3.	त्रिखलशान्तिः गोदानविधिपर्यन्तम्	16	1
4.	तुलादानविधितः सत्यनारायणव्रतोद्यापनविधिपर्यन्तम्	16	1
5.	भागवतसप्ताहविधितः ग्रन्थसमाप्तिपर्यन्तम्	16	1
6.	आन्तरिकपरीक्षणम्/ प्रदत्तनियतकार्यम् शास्त्रसम्बद्धसंगोष्ठी/ शास्त्रपरिचर्या शिक्षणस्रोतसामग्र्याः चयनं प्रबन्धनञ्च उपस्थितिः (75%=01 अंकः, 76%-80%=02 अंकौ, 81%-85%=03 अंकाः, 86%-90%=04 अंकाः, 91% तः अधिकम्= 05 अंकाः ।	अंकः 05 अंकः 05 अंकः 05 20	1

श्रीलालबहादुरशास्त्रीराष्ट्रियसंस्कृतविद्यापीठम्

(मानितविश्वविद्यालयः)

वेदवेदाङ्गसङ्कायान्तर्गतः पौरोहित्यविभागीयः पाठ्यक्रमः

सत्रम्-2018-19

कक्षा-आचार्यद्वितीयवर्षम्

तृतीयसत्रम्

द्वादशपत्रम् CC-12	पाठ्यग्रन्थः-दानमयूखः लेखकः- पं. श्रीनीलकण्ठविरचितः	पूर्णाङ्काः -100	क्रेडिट्- 06
इकाई	पाठ्यविषयाः	अङ्काः	क्रेडिट्
1.	आरम्भतः देवताप्रतिमापर्यन्तम्। पृ.सं 01-25	16	1
2.	दक्षिणाप्रमाणतः मण्डपादिलक्षणपर्यन्तम्। पृ.सं.27-35	16	1
3.	कुण्डानितः द्वारपूजा पर्यन्तम्। पृ.सं. 36-74	16	1
4.	अधिदेवतातः हिरण्यगर्भदानप्रयोगं यावत्। पृ.सं. 75-120	16	1
5.	ब्रह्माण्डदानतः पञ्चलाङ्गलदानं यावत्। पृ.सं. 121-146	16	1
6.	आन्तरिकपरीक्षणम्/ प्रदत्तनियतकार्यम् शास्त्रसम्बद्धसंगोष्ठी/ शास्त्रपरिचर्या शिक्षणस्रोतसामग्र्याः चयनं प्रबन्धनञ्च उपस्थितिः (75%=01 अंकः, 76%-80%=02 अंकौ, 81%-85%=03 अंकाः, 86%-90%=04 अंकाः, 91% तः अधिकम्= 05 अंकाः ।	अंकः 05 अंकः 05 अंकः 05 20	1

सन्दर्भग्रन्थाः-

1. संस्कारदीपकः
2. दानक्रियाकौमुदी
3. दानचन्द्रिका

त्रयोदशपत्रम् CC-13	पाठ्यग्रन्थः- संस्कारदीपकः लेखकः-म.म. नित्यानन्दपन्तपर्वतीयः	पूर्णाङ्काः -100	क्रेडिट्- 06
इकाई	पाठ्यविषयाः	अङ्काः	क्रेडिट्
1.	संस्कारलक्षणम्, परिभाषा, भेदाः, सर्वकर्मसाधारणीपरिभाषा	16	1
2.	गर्भाधानम्, पुंसवनम्, सीमन्तोन्नयनम्, जातकर्म च	16	1
3.	नामकरणम्, अन्नप्राशनम्, निष्क्रमणम्, चूडाकरणम्	16	1
4.	उपनयनम्, वेदारम्भः, समावर्तनम्	16	1
5.	विवाहसंस्कारः, चतुर्थीकर्मपर्यन्तम्	16	1
6.	आन्तरिकपरीक्षणम्/ प्रदत्तनियतकार्यम् शास्त्रसम्बद्धसंगोष्ठी/ शास्त्रपरिचर्या शिक्षणस्रोतसामग्र्याः चयनं प्रबन्धनञ्च उपस्थितिः (75%=01 अंकः, 76%-80%=02 अंकौ, 81%-85%=03 अंकाः, 86%-90%=04 अंकाः, 91% तः अधिकम्= 05 अंकाः ।	अंकः 05 अंकः 05 अंकः 05 20	1

सन्दर्भग्रन्थाः-

1. पारस्करगृह्यसूत्रम्
2. संस्कारगणपतिः
3. संस्काररत्नमाला
4. संस्कारभास्करः

पञ्चदशपत्रम् CC-15	पाठ्यग्रन्थः- कात्यायनश्रौतसूत्रम्, सरलावृत्तिसहितम् प्रथमद्वितीयाध्यायौ	पूर्णाङ्काः -100	क्रेडिट्- 06
इकाई	पाठ्यविषयाः	अङ्काः	क्रेडिट्
1.	प्रथमोऽध्यायः (1 कण्डिकातः 3 कण्डिकापर्यन्तम्)	16	1
2.	प्रथमोऽध्यायः (4 कण्डिकातः 7 कण्डिकापर्यन्तम्)	16	1
3.	प्रथमोऽध्यायः (8 कण्डिकातः 10 कण्डिकापर्यन्तम्)	16	1
4.	द्वितीयोऽध्यायः (1 कण्डिकातः 4 कण्डिकापर्यन्तम्)	16	1
5.	द्वितीयोऽध्यायः (5 कण्डिकातः 8 कण्डिकापर्यन्तम्)	16	1
6.	आन्तरिकपरीक्षणम्/ प्रदत्तनियतकार्यम् शास्त्रसम्बद्धसंगोष्ठी/ शास्त्रपरिचर्या शिक्षणस्रोतसामग्र्याः चयनं प्रबन्धनञ्च उपस्थितिः (75%=01 अंकः, 76%-80%=02 अंकौ, 81%-85%=03 अंकाः, 86%-90%=04 अंकाः, 91% तः अधिकम्= 05 अंकाः ।	अंकः 05 अंकः 05 अंकः 05	20 1

सन्दर्भग्रन्थाः-

१. कात्यायनश्रौतसूत्रम्, कर्कभाष्यसहितम्
२. कात्यायनश्रौतसूत्रम्, विद्याधरशर्मकृतं सरलावृत्तिसहितम्
२. कात्यायनश्रौतसूत्रम्, मञ्जुलाभाष्यसहितम् , टीकाकारः- प्रो. लक्ष्मीश्वर झा
४. कात्यायनश्रौतसूत्रम्, श्री केदारनाथ द्विवेदीकृत कात्यायनीहिन्दीटीका, सम्पादकः- डॉ. देवेन्द्रप्रसादमिश्रः

षोडशपत्रम् CC-16	पाठ्यग्रन्थः-अनुष्ठानप्रकाशः (शिवमन्त्रानुष्ठानप्रकरणम्) लेखकः- पं. चतुर्थीलालशर्माविरचितः	पूर्णाङ्काः -100	क्रेडिट्- 06
इकाई	विषयः	अङ्काः	क्रेडिट्
1.	श्रीकण्ठादिकलान्यासतः मृत्युञ्जयकवचपर्यन्तम्	16	1
2.	रुद्रविधानतः रुद्रयन्त्रविधानपर्यन्तम्	16	1
3.	रुद्रपीठपूजादिविधानतः चमकाध्यायपर्यन्तम्	16	1
4.	शीर्षसंज्ञकानुवाकतः शिवस्तुतिपर्यन्तम्	16	1
5.	पार्थिवलिङ्गमाहात्म्यतः शिवाथर्वशीर्ष यावत्	16	1
6.	आन्तरिकपरीक्षणम्/ प्रदत्तनियतकार्यम् शास्त्रसम्बद्धसंगोष्ठी/ शास्त्रपरिचर्या शिक्षणस्रोतसामग्र्याः चयनं प्रबन्धनञ्च उपस्थितिः (75%=01 अंकः, 76%-80%=02 अंकौ, 81%-85%=03 अंकाः, 86%-90%=04 अंकाः, 91% तः अधिकम्= 05 अंकाः ।	अंकः 05 अंकः 05 अंकः 05 20	1

सन्दर्भग्रन्थाः-

1. शारदातिलकम्
2. मन्त्रमहोदधिः
3. मन्त्रमहार्णवः
4. मन्त्रकौमुदी
5. प्रपञ्चसारः

श्रीलालबहादुरशास्त्रीराष्ट्रियसंस्कृतविद्यापीठम्

(मानितविश्वविद्यालयः)

वेदवेदाङ्गसङ्कायान्तर्गतः पौरोहित्यविभागीयः प्राठ्यक्रमः

सत्रम्-2018-19

कक्षा-आचार्यद्वितीयवर्षम्

चतुर्थसत्रम्

सप्तदशपत्रम् CC-17	पाठ्यग्रन्थः- दानमयूखः लेखकः- पं. श्रीनीलकण्ठविरचितः	पूर्णाङ्काः -100	क्रेडिट्- 06
इकाई	पाठ्यविषयाः	अङ्काः	क्रेडिट्
1.	धरादानतः महाभूतघटदानपर्यन्तम्। पृ.सं. 147-163	16	1
2.	दशमहादानानितः वैवाहिकदानं यावत्। पृ.सं. 164-187	16	1
3.	कपिलादानतः उभयतोमुखीदानं यावत्। पृ.सं. 188-213	16	1
4.	वैतरणीदानतः कार्पासाचलं यावत्। पृ.सं. 214-271	16	1
5.	घृताचलतः समाप्तिपर्यन्तम्। पृ.सं. 272 तः समाप्तिपर्यन्तम्	16	1
6.	आन्तरिकपरीक्षणम्/ प्रदत्तनियतकार्यम् शास्त्रसम्बद्धसंगोष्ठी/ शास्त्रपरिचर्या शिक्षणस्रोतसामग्र्याः चयनं प्रबन्धनञ्च उपस्थितिः (75%=01 अंकः, 76%-80%=02 अंकौ, 81%-85%=03 अङ्काः, 86%-90%=04 अङ्काः, 91% तः अधिकम्= 05 अङ्काः ।	अंकः 05 अंकः 05 अंकः 05 20	1

सन्दर्भग्रन्थाः-

1. संस्कारदीपकः
2. दानक्रियाकौमुदी
3. दानचन्द्रिका

अष्टादशपत्रम् CC-18	पाठ्यग्रन्थः- शान्तिप्रकाशः लेखकः- पं. चतुर्थीलालशर्माविरचितः	पूर्णाङ्काः : -100	क्रेडिट्- 06
इकाई	पाठ्यविषयाः	अङ्काः	क्रेडिट्
1.	शान्तिपरिभाषा, कालः, विनायकस्नपनविधानम्। पं.सं. 79-83	16	1
2.	सूर्यादिग्रहशान्तिप्रयोगतः सप्तग्रहादियोग्यशान्तिपर्यन्तम्। पृ.सं. 84-88	16	1
3.	उपनयनविवाहादौ गुरुपूजाप्रयोगतः दर्शशान्तिप्रयोगपर्यन्तम्। पृ.सं. 90-96	16	1
4.	मूलशान्तिः शतौषधपर्यन्तम्। पृ.सं. 97-108	16	1
5.	आश्लेषशान्तिः बालग्रहशान्तिप्रयोगपर्यन्तम्।	16	1
6.	आन्तरिकपरीक्षणम्/ प्रदत्तनियतकार्यम् शास्त्रसम्बद्धसंगोष्ठी/ शास्त्रपरिचर्या शिक्षणस्रोतसामग्र्याः चयनं प्रबन्धनञ्च उपस्थितिः (75%=01 अंकः, 76%-80%=02 अंकौ, 81%-85%=03 अङ्काः, 86%-90%=04 अङ्काः, 91% तः अधिकम्= 05 अङ्काः ।	अंकः 05 अंकः 05 अंकः 05 20	1

सन्दर्भग्रन्थाः-

1. शान्तिमयूखः
2. कर्मकाण्डप्रदीपः (शान्तिप्रकरणम्)

एकोनविंशपत्रम् CC-19	पाठ्यग्रन्थः- व्रतोद्यापनप्रकाशः लेखकः- पं. चतुर्थीलालशर्मा	पूर्णाङ्काः -100	क्रेडिट्-06
इकाई	पाठ्यविषयः	अङ्काः	क्रेडिट्
1.	दूर्वाष्टमीव्रतोद्यापनतः गोपद्मव्रतोद्यापनं यावत्	16	1
2.	वामनजयन्तीव्रतोद्यापनतः शिवरात्रिव्रतोद्यापनं यावत्	16	1
3.	मासिकशिवरात्रिव्रतोद्यापनतः मलमासव्रतोद्यापनं यावत्	16	1
4.	कार्तिकमासव्रतोद्यापनतः लक्षपद्मव्रतोद्यापनं यावत्	16	1
5.	लक्ष्मीपूजाविधानतः समाप्तिपर्यन्तम्।	16	1
6.	आन्तरिकपरीक्षणम्/ प्रदत्तनियतकार्यम् शास्त्रसम्बद्धसंगोष्ठी/ शास्त्रपरिचर्या शिक्षणस्रोतसामग्र्याः चयनं प्रबन्धनञ्च उपस्थितिः (75%=01 अंकः, 76%-80%=02 अंकौ, 81%-85%=03 अंकाः, 86%-90%=04 अंकाः, 91% तः अधिकम्= 05 अंकाः ।	अंकः 05 अंकः 05 अंकः 05 20	1

सन्दर्भग्रन्थाः-

1.वर्षकृत्यदीपकः

2.व्रतोद्यापनकौमुदी

3. व्रतराजः

विंशतिपत्रम् CC-20	पाठ्यग्रन्थः-प्रायोगिकपरीक्षणम्	पूर्णाङ्काः- 100	क्रेडिट्-06
ईकाइ-	विषयः	अङ्काः	क्रेडिट्
1.	उपनयनम्	16	1
2.	वेदारम्भः	16	1
3.	समावर्तनम्	16	1
4.	विवाहः (लाजाहोमः, सप्तपदी)।	16	1
5.	नवग्रहः , सर्वतोभद्रमण्डलम्, कुण्डमण्डपनिर्माणम्	16	1
6.	आन्तरिकपरीक्षणम्/ प्रदत्तनियतकार्यम् अंकः 05 शास्त्रसम्बद्धसंगोष्ठी/ शास्त्रपरिचर्या अंकः 05 शिक्षणस्रोतसामग्र्याः चयनं प्रबन्धनञ्च अंकः 05 उपस्थितिः (75%=01 अंकः, 76%-80%=02 अंकौ, 81%-85%=03 अंकाः, 86%-90%=04 अंकाः, 91% तः अधिकम्= 05 अंकाः ।	20	1

सहायकग्रन्थाः-पारस्करगृह्यसूत्रम्

एकविंशतिपत्रम् CC-21	पाठ्यग्रन्थः-मौखिकपरीक्षा	पूर्णाङ्काः- 100	क्रेडिट्-06
ईकाइ-	विषयः	अङ्काः	क्रेडिट्
1.	संस्कारः ,श्राद्धम्।	16	1
2.	प्रायश्चित्तम्, शान्तिः	16	1
3.	प्रतिष्ठा, उत्सर्गः।	16	1
4.	व्रत, दानम्।	16	1
5.	पुरश्चरणम्, यज्ञः।	16	1
6.	आन्तरिकपरीक्षणम्/ प्रदत्तनियतकार्यम् अंकः 05 शास्त्रसम्बद्धसंगोष्ठी/ शास्त्रपरिचर्या अंकः 05 शिक्षणस्रोतसामग्र्याः चयनं प्रबन्धनञ्च अंकः 05 उपस्थितिः (75%=01 अंकः, 76%-80%=02 अंकौ, 81%-85%=03 अंकाः, 86%-90%=04 अंकाः, 91% तः अधिकम्= 05 अंकाः ।	20	

एकविंशतिपत्रम् वैकल्पिकम्	पाठ्यग्रन्थः - वैदिकवाङ्मयस्येतिहासः	पूर्णाङ्काः 100	क्रेडिट 6
इकाई	पाठ्यविषयाः	अंकाः	क्रेडिट
1	वेदानां परिचयः	16	1
2	ब्राह्मणग्रन्थानां परिचयः	16	1
3	आरण्यकग्रन्थानां परिचयः	16	1
4	नवोपनिषद्ग्रन्थानां परिचयः	16	1
5	कल्पसूत्राणां परिचयः	16	1
6	आन्तरिकपरीक्षणम्/ प्रदत्तनियतकार्यम् अंकः 05 शास्त्रसम्बद्धसंगोष्ठी/ शास्त्रपरिचर्या अंकः 05 शिक्षणस्रोतसामग्र्याः चयनं प्रबन्धनञ्च अंकः 05 उपस्थितिः (75%=01 अंकः, 76%-80%=02 अंकौ, 81%-85%=03 अंकाः, 86%-90%=04 अंकाः, 91% तः अधिकम्=05 अंकाः)	20	1

सन्दर्भग्रन्थाः-

1. वैदिकवाङ्मयस्येतिहासः आचार्यजगदीशचन्द्रमिश्रकृतः